

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XXVII. Quae Gregorius Theologus de Apollinare deque Eunomio scribit in Epistola ad Nectarium: utque per sapientiam Monachorum, qui eo tempore vivebant, haeresis illorum extincta est. Totum enim ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

τῆς δεχομένης εἰς ἐρημοτέρους τόπους ἐχώρη-
 σαν ὡς εἰ μὴ παλιελῶς ἡμᾶς ἀγνοεῖν τὸ δόγμα
 τῆς ἐκείνης αἵρεσεως, ἴστέον ὡς τῆς κατ'
 εὐνομίον δόξης, πρῶτον αἰτίου ὁ σύρ-
 ρουρέλης ἐχέου, ἀνόμοιον τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν κλι-
 σὸν τε καὶ δὲ οὐκ ὄντων γεγονέναι, μὲν ἀρειον
 λαοφθνήμιον· καὶ οἱ τὰ δε Φεργενίτες, ἀε-
 λιοὶ τὸ πρὶν ὀνομάζοντο· ἐπεὶ δὲ ὡς ἐν τῇ
 κωνσταντίνου βασιλείᾳ εἰρη, τῷ μὲν, ὁμοί-
 ούσιν τῷ δὲ, ὁμοιοῦσιν τῷ πατρὶ τὸν υἱὸν
 δοξάζοντων, ὅμοιον τότε ἐδοξε λέγειν τοῖς
 τότε κρατίστοις κτ' τὴν ἐν δριμύτι συνόδον,
 αἰτίου καλεδιανάθη φεύγειν, ὡς εἰς Θεὸν
 βλασφημῶν· ἢ δὲ ἴσως αὐτῶν συσῆσα αἵρε-
 σεις, πρὸς τὸν πᾶσι τὸν ἐν μέσῳ διελεύθει χρόνον
 ἐπεὶ αἴτια τῶν ἐν λόγῳ, ἕτε εὐνομίαι εἰς τὸ
 φανερόν ἐπὶ ταύτῃ παρήσιας ζῆδης πολ-
 μῶν ὡς δὲ τῶν κυκλιωῶν ἐκκλησίαν
 αὐτὴ ἐλθούσης παρείληφεν, ὅθεν παλιελῶς
 ἡμεῖν ἠνεχέτο καὶ ἐν πληθεί, διαλεγόμε-
 νον, αὐτὴς τῆς αἰτίας δόξαν εἰς μέσον ἤγα-
 γεν· οἱ δὲ φιλεὶ πολλὰκις, Ἰππυλάθου μὲν
 οἱ ἀνθρώποι τὴν πρῶτον ταύτῃ ἐυρήν τὴν
 αἵρεσιν, εὐνομίᾳ οὐδ' ὡς Φεργενίαις ἐπὶ ὀνό-
 μασαν, καθὼς μὲν αἰτίον, τὰ το δόγμα
 αἰνεῖσθε, καὶ το μᾶλλον ἐπεξεργάσατο τὴν
 τὴν δεχθῆν ὡς ἀδύνατον.

A locis Imperii Romani in regiones de-
 fertas & squalidas deportasset. Porro ne
 utriusque hæresis doctrinam penitus
 ignoremus, sciendum est, Eunomiani
 dogmatis auctorem primum fuisse Ac-
 tium Syrum, qui Filium Patri dissimilem,
 & ex nihilo creatum esse, post Arium
 asseveravit. Itaque qui hanc opinio-
 nem sequebantur, Actiani primum sunt
 dicti. Postquam vero, sicut in rebus ge-
 stis Constantii retulimus, aliis consub-
 stantialem Patri Filium, aliis substantia
 similem asserentibus: ii qui in Arimi-
 nensi Synodo prævalebat, statuerunt
 ut similis tantum diceretur: Aetius
 quidem utpote qui in Deum impie lo-
 queretur, exilio damnatus est. Hæresis
 vero quæ ab illo conflata fuerat, interea
 temporis quodammodo extincta est,
 cum nec alius quispiam alicujus mo-
 menti vir, nec Eunomius ipse eam pal-
 lam defendere auderet. Verum ubi
 Cyzicenaë urbis Episcopatum Eleufii
 loco suscepit, non jam amplius se con-
 tinuit: sed coram populo differens, opi-
 nionem Aetii rursus in medium produ-
 xit. Homines vero, sicut plerumque fie-
 ri solet, ejus qui hæresin illam primum
 excogitaverat obliti, opinionis illius te-
 ctatores Eunomianos cognominarunt,
 propterea quod Eunomius post Actium
 hæresin illam renovaverat, & majore
 cum audacia quam ille à quo primum
 fuerat tradita, eam adstruxerat.

Κεφ. κζ.

CAP. XXVII.

Ἰππυλάθου, ἡ ἐπιτομή, οἱ δὲ θεολογοὶ γρηγορίου ἐν τῇ
 ἐπιτομῇ γράφει ἐπιστολὴν ἃ ὅτι δὲ φιλοσοφίας τῶν
 τότε βιωτῶν μοναχῶν τα τῆς ἀπὸν ἐκείνου αἵρεσεως·
 πᾶσιν γὰρ πάλαι οὐδεὶς ἢ αἰρεσίς τῶν δύο τέ-
 των διήλατι.

Que Gregorius Theologus de Apollinare
 deque Eunomio scribit in Epistola ad Ne-
 ctarium: utque per sapientiam Monacho-
 rum, qui eo tempore vivebant, hæresis illo-
 rum extincta est. Totum enim fere Orien-
 tem hæc due hæreses occuparunt.

Εὐνομίον μὲν ἐν ταῦτα Φεργενίαις αἰτίῳ,
 Εὐνομιολογῆν δέον καὶ γὰρ δὴ αὐτὸς εὐ-
 νομίον αἰτίον διδάσκαλον ἀνχεῖ, καὶ μαρτυρεῖ
 τῷ πολλὰκις ἐν ἰδίῳ γραμμασι παρ-
 ρησιαζόμενον. Δολλυμάριον δὲ ἐπαλιώ-
 μιον γρηγορίου ὁ ναζιανζῶν ἐπισκοπή-
 σας, ἐν ἐπιστολῇ περὶ τὰς γράφει πρὸς
 νεκτάριον τὸν ἡγασάμενον τῆς ἐν κωνσταντι-
 νουπόλει ἐκκλησίας τὸ δὲ ἐγκόλπιον ἡμῶν
 κατὰ εὐνομίον, ὅθεν ἀγαπᾷ τὸ ὅπω-
 πον εἶναι ἀλλ' εἰ μὴ πάντας τῆ αὐτῆς

Eunomium certe eadem cum Actio
 sensisse omnino fatendum est. Nam
 & ipsemet Eunomius Actium præcepto-
 rem suum fuisse jactat, idque sæpenumero
 in libris suis palam ac libere testatur.
 Apollinarem vero Gregorius Nazianzen-
 us Episcopus, in quadam Epistola ad
 Nectarium Episcopum Constantinopo-
 litanum accusat his verbis. Intestinum
 vero malum nostrum Eunomius, non
 jam satis habet quomodo cunque vive-
 re: sed nisi cunctos in eandem secum

ὅτω μέλει σκοπεῖται· εἰ ἢ πρὶ μάθησιν ἀκριβῆ
 τῶν τοιούτων ποιεῖν ἐγράψεν, ἐν τῇ γεγραμ-
 μῶν, ἢ αὐτοῖς, ἢ ἑτέροις ἀπὸ πάντων, Ἰπ-
 ζήσεται πλείω· ἐπεὶ ἐμοὶ ἕτε σιωπῶντα
 τοιαῦτα, ἕτε μετὰ φράσεων ὑπελείπει· ὡς εἰκο-
 δεῖ, ἀπὸ τῶν εἰρημνυαῖς αἰτίαις, τὸ μὴ κρα-
 τῆσαι τὰδε τὰ δόγματα καὶ εἰς πολλὰς
 ἀποβῆναι, μάλιστα τοῖς τότε μοναχοῖς λο-
 γησῶν· ἀπὸ τῶν γὰρ ἐκ τῆς ἐν νικαία δόγ-
 μάτων, οἷ τε ἐν συρία καὶ καππαδοκίᾳ, καὶ
 περὶ τῶν φιλοσοφῶντες· ἢ μὲν γὰρ ἕως,
 ἀπὸ κιλίκων δόξαμένη, μέχρι Φοινίκων ἐκιν-
 ῶν διὰ τὴν ἡμετέραν ἀπολλωνιὰς αἰρέσεως·
 εὐνομίᾳ ἢ ἀπὸ κιλίκων, καὶ ταύρας τὰ ὄρεα,
 καὶ μέχρι Ἰ ἐλλησπόντι καὶ τῆς κωνσταντι-
 πόλεως· ῥαδίως γὰρ ἐκάτερον παρ' οἷς διέ-
 κριθεῖ, καὶ ὅτι πέλας, τὰ αὐτὰ φερονεῖν πε-
 δεῖ ἀπὸ πηλῶν δὲ πῶς τοῖς Ἰπὶ δόξαις, καὶ
 Ἰπὶ τούτοις συμβέβηκε· τὸ γὰρ τῆς πλείου-
 ὄντων δηλωθέντας μοναχοῖς τῆς δόξης τῶν
 ἔργων ἐκθαυμάζον, ὁρθῶς αὐτὰς δόξαι-
 ζεν ἐπίσταντες καὶ ὅτι ἄλλως φερονεῖται, οἷά
 γε μὴ καθαρῶς, νόθον δόγμάτων ἀ-
 πειρέφοντο· ὡς περὶ αἰγύπτιοι τοῖς παρ' αὐ-
 τοῖς μοναχοῖς ἐπὶ ὁμοίᾳ, ἐκ τῆς εἰχῶν ἀπὸ
 τῶν δόξαις.

A his quæ diximus, intelligere poterit qui
 volet. Quod si quis accuratam hujus-
 modi rerum notitiam desiderat, ex his
 quæ ipsi, vel quæ alii de ipsis scripserunt,
 plura poterit cognoscere. Neque enim
 mihi facile est aut intelligere ista, aut
 exponere. Caterum quod dogmata ista
 non prevaluerint, nec ad multos per-
 manerint, præter eas causas quas supra
 dixi, Monachis potissimum ut arbitror
 adscribendum est. Nam quotquot in Sy-
 ria & Cappadocia, & circumfisis Pro-
 vinciiis monasticam philosophiam secta-
 bantur, Nicæna Synodi decretis mordi-
 cus adhererant. Parum certe abfuit
 quin Orientis omnes Provinciæ, à Cili-
 cia usque ad Phœnicen, Apollinaris hæ-
 resin amplecterentur. Eunomii autem
 hæresis, à Cilicia & monte Tauro ad
 Hellepontum usque & Constantino-
 polim, cuncta propemodum occupa-
 vit. Uterque enim tum eos apud quos
 morabantur, tum eorum finitimos, in su-
 am sententiam facile perduxerunt. Idem
 porro istis accidit, quod antea Arianis
 acciderat. Populus enim in illis regio-
 nibus, cum Monachos quos supra dixi-
 mus, ob virtutem atque opera valde ad-
 miraretur, recte illos sentire existima-
 bat: eos vero qui aliter sentirent, tan-
 quam adulterinis opinionibus inquinatos,
 averlabantur. Quemadmodum olim
 Ægyptii Monachorum suorum do-
 ctrinam secuti, Arianis fortiter restite-
 runt.

Κεφ. κη.

CAPUT XXVIII.

*De sanctis viris qui tunc in Ægypto florue-
 runt, Joanne, Or, Amon, Beno, Theona, Co-
 pre, Helle, Elia, Apelle, Isidoro, Serapione,
 Dioscoro, & Eulogio.*

Ἰπὶ τῶν κη' τῶν καιρῶν ἐπιπέσει ἀμαρτανῶν ὁρίαν ἀνδρῶν ἐν
 αἰγύπτῳ, ἰωάννη, ὄρη, ἀμόν, βήνο, θεονά, κόπρο, ἐλλή, ἡλία,
 ἀπιλλῆ, ἰσιδώρη, σεραπίων, διοσκору, ἰ-
 υλογοῖου.

Εἰς καιρὸν δὲ μοι δοκεῖ, Ἰπὶ μνησθέντα
 ἑστῶν τότε ἐν χριστιανισμῷ φιλοσοφῶντων,
 ἵνα ἀνδραγαθῶς διεξέλθω πλείω γὰρ
 καὶ ἐκείνο καιρὸ φερονεῖται ἀνδρῶν
 ἐπιπέσει· διέπεσε ἢ κη' τῶν ὡν ἰσχυρὸν ἐν
 αἰγύπτῳ ἰωάννης, ὃ τὸ μέλλον καὶ ἄλλοις
 ἀπὸ τῶν ὁ Θεὸς ἐδήλωσεν, ἕχ' ἡπὶ ἢ τοῖς
 ἄλλοις πάλαι φερονεῖται· ἢ δὲ φερονεῖται
 ἀπὸ τῶν ἰσχυρῶν ἀνιάτοις πάθεσι καὶ νόθοις
 καμνοῖσιν· καὶ ὡς, ὅς ἐκ νέου διέκριθεν ἐν

Sed quando in mentionem incidi eo-
 rum qui tunc temporis inter Chri-
 stianos philosophati sunt, opportunum
 arbitror quoscunque nunc potuerim,
 commemorare. Ea enim tempestate in-
 gens copia hominum Deo dilectorum
 effloruit. Ex iis vero quos in Ægypto
 vixisse accepimus, præcipuus fuit Joan-
 nes: cui Deus non minus quam vete-
 ribus illis Prophetis, futurarum abdita-
 rumque rerum cognitionem donave-
 rat: eosque qui insanabilibus morbis la-
 borabant, curandi dederat potestatem.
 Or præterea, qui ab ineunte ætate vixit

Qqqq iij